

ADAPTACJA
DO ZMIAN KLIMATU

IOŚ-PIB

INSTYTUT OCHRONY ŚRODOWISKA – PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY
INSTITUTE OF ENVIRONMENTAL PROTECTION – NATIONAL RESEARCH INSTITUTE

Finansowanie działań adaptacyjnych na poziomie lokalnym

Magdalena Głogowska
OŚRODEK ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

KATOWICE, 03.10.2013

Finansowanie działań adaptacyjnych na różnych poziomach

Tabela 6. Źródła finansowania działań z zakresu adaptacji do zmian klimatu w latach 2014-2020.

Krajowe publiczne	UE w ramach NPF 2014-2020	Międzynarodowe	Prywatne – krajowe i zagraniczne	Inne
NFOŚiGW	WRS i WPR krajowe i regionalne programy operacyjne,	Bank Światowy	Przedsiębiorcy, a w tym MŚP	Banki komercyjne
Wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej	Instrument LIFE	Międzynarodowy Fundusz Walutowy	Stowarzyszenia	Fundacje
Budżety jst	Instrumenty na rzecz zrównoważonego rozwoju miast	Inne		Fundusze inwestycyjne, a w tym <i>venture capital i private equity</i>
System Zielonych Inwestycji (wpływy ze sprzedaży jednostek AAU)				
Wpływy z aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych				
Budżet państwa				
fundusze celowe				

Umowa Partnerska

Cel tematyczny 5.

Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem:

- ▶ Podstawowym dokumentem strategicznym wyznaczającym kierunki działań dotyczących adaptacji do zmian klimatu w wymiarze krajowym będzie Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020, z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020).

Priorytety (1):

- ▶ Zmniejszenie wrażliwości obszarów i sektorów wrażliwych na zmiany klimatu, w tym:
    - efektywne gospodarowanie **wodą** (działania dostosowawcze do nadmiaru i deficytu wody, upowszechnienie odzyskiwania wody, wprowadzanie wodooszczędnych technologii produkcji rolniczej);
    - zwiększenie **zabezpieczenia obszarów miejskich** przed niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi i ich następstwami poprzez m.in. zarządzanie wodami opadowymi, zapobieganie uszczelnianiu gruntu, przeciwdziałanie ruchom masowym, ekspansję terenów zielonych w celu przeciwdziałania efektom miejskich wysp ciepła;
    - działania na rzecz **ochrony brzegów morskich**;
    - zapobieganie **katastrofom naturalnym w lasach** oraz likwidowanie ich skutków;
    - prowadzenie **działań informacyjno-edukacyjnych** dotyczących zmian klimatu i adaptacji do nich (w tym w zakresie wdrożenia skutecznych zasad planowania, zabudowy i zagospodarowania obszarów zalewowych oraz zagrożonych podtopieniami; stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych służących adaptacji do zmian klimatu).
-

Priorytety (2):

- ▶ Rozwój systemów zarządzania zagrożeniami, w tym:
    - **opracowanie i aktualizacja dokumentów** wymaganych prawem unijnym lub krajowym (np. planów zarządzania ryzykiem powodziowym, map zagrożenia i map ryzyka powodziowego);
    - **rozwój infrastruktury i urządzeń wodnych** pod warunkiem zapewnienia pełnej zgodności z wymogami prawa UE, w tym wsparcie na rzecz bezpieczeństwa powodziowego i przeciwdziałaniu suszy;
    - **zwiększenie wykorzystania potencjału naturalnej retencji wód;**
    - **rozwój systemów zintegrowanego monitoringu i ostrzegania, prognozowania zagrożeń i reagowania na nie;**
    - **wyposażenie i wzmocnienie służb ratowniczych.**
-

Umowa partnerska

Źródła finansowania działań w ramach celu 5:

Program operacyjny	Fundusz
Program Operacyjny Inteligentny Rozwój	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
Program Operacyjny Polska Wschodnia	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Program Operacyjny „Rybacktwo i Morze”	Europejski Fundusz Morski i Rybacki
Regionalne Programy Operacyjne	Europejski Funduszu Rozwoju Regionalnego

RPO Województwa Śląskiego 2014–2020

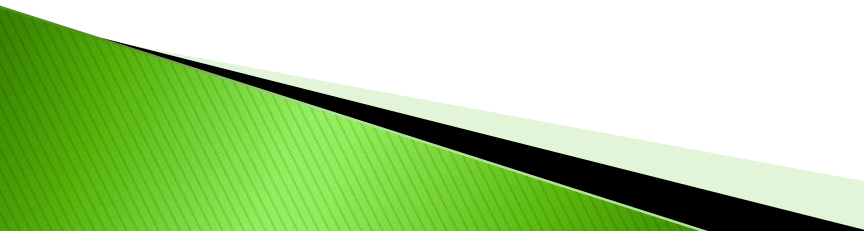
PRIORYTET IV. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA, ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGI I GOSPODARKA NISKOEMISYJNA

Cele priorytetu

- ▶ poprawa efektywności produkcji i zużycia energii,
- ▶ wzrost produkcji i dystrybucji energii z odnawialnych źródeł,
- ▶ wsparcie niskoemisyjnego transportu miejskiego.

PRIORYTET V. OCHRONA ŚRODOWISKA I EFEKTYWNE WYKORZYSTYWANIE ZASOBÓW

Cele priorytetu

- ▶ poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez realizację inwestycji w sektorze wodno-ściekowym,
  - ▶ ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej.
-

RPO Województwa Śląskiego 2014–2020

PRIORYTET VI. TRANSPORT

Cele priorytetu

- ▶ poprawa dostępności głównych szlaków drogowych regionu,
- ▶ rozwój regionalnego transportu kolejowego.

PRIORYTET X. REWITALIZACJA I INFRASTRUKTURA ZDROWOTNA

Cele priorytetu

- ▶ zwiększenie spójności społecznej poprzez nowe formy pomocy oraz zwiększenie jakości specjalistycznych usług medycznych w ośrodkach regionalnych,

Adaptacja do zmian klimatu jako zagadnienie horyzontalne ?

NFOŚiGW (1)

Program priorytetowy	Działania adaptacyjne
<u>Ochrona wód</u>	Gospodarka wodno-ściekowa
<u>Gospodarka wodna</u>	Budowa, przebudowa i odbudowa obiektów hydrotechnicznych
<u>Geologia i górnictwo</u>	Przeciwdziałanie osuwiskom ziemi i likwidowanie ich skutków dla środowiska
<u>OZE i Kogeneracja</u>	Odnawialne źródła energii, kogeneracja – bezp. energetyczne
<u>Opracowanie programów ochrony powietrza</u>	Poprawa jakości powietrza
<u>System Zielonych Inwestycji – GIS</u>	Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej
<u>Efektywne wykorzystanie energii</u>	LEMUR – Energooszczędne budynki użyteczności publicznej.

NFOŚiGW (2)

Program priorytetowy	Działania adaptacyjne
<u>ISE – Inteligentne Sieci Energetyczne</u>	Optymalizacja i racjonalizacja zużycia energii: elektrycznej, gazowej, ciepłej oraz ciepłej wody użytkowej w przestrzeniach pilotażowych
<u>KAWKA</u>	Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii
<u>Ochrona przyrody</u>	Ochrona przyrody i krajobrazu
<u>Edukacja ekologiczna</u>	Działania o charakterze edukacyjnym i informacyjnym
<u>Współfinansowanie LIFE+</u>	Dofinansowanie wkładu własnego
<u>Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska z likwidacją ich skutków</u>	Podniesienie poziomu ochrony przed skutkami zagrożeń naturalnych, usprawnienia usuwania ich skutków oraz wzmocnienia wybranych elementów zarządzania środowiskiem.

NFOŚiGW (3 – w przygotowaniu)

Program priorytetowy	Działania adaptacyjne
<u>BOCIAN</u>	OZE
<u>SOWA</u>	Energooszczędne oświetlenie uliczne
<u>GAZELA</u>	Niskoemisyjny transport miejski

Life 2014–2020

- ▶ Podprogram **LIFE** działania na rzecz klimatu o łącznym budżecie ok. 860 mln EUR.
- ▶ **Priorytety:**
  - **Łagodzenie zmian klimatycznych** – redukcja emisji gazów cieplarnianych;
  - **Adaptacja do zmian klimatycznych** – projekty dotyczące przystosowania się do zmian klimatycznych;
  - **Zarządzanie i informacja w zakresie klimatu** – zwiększanie świadomości, komunikacja, współpraca i rozpowszechnianie informacji na temat łagodzenia zmian klimatu i działań adaptacyjnych.

WFOŚiGW Katowice (1)

Program priorytetowy	Działania adaptacyjne
<u>Ochrona wód</u>	Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków oraz budowa lub modernizacja kanalizacji sanitarnej.
<u>Gospodarka wodna</u>	Budowa lub modernizacja zbiorników retencyjnych, urządzeń monitorujących, lub zwiększających bezpieczeństwo przeciwpowodziowe, doposażenie w sprzęt przeciwpowodziowy, usuwanie skutków powodzi oraz zapewnienie mieszkańcom dostępu do wody o jakości odpowiadającej normom wody do picia.
<u>Ochrona atmosfery</u>	Budowa, lub zmiana systemów ogrzewania na bardziej efektywne ekologicznie i ekonomicznie, wdrażanie obszarowych programów ograniczenia niskiej emisji (PONE), termoizolację (ocieplanie) budynków, instalacje do produkcji paliw niskoemisyjnych, lub biopaliw, zastosowanie odnawialnych lub alternatywnych źródeł energii.
<u>Ochrona przyrody i krajobrazu</u>	Ukształtowanie regionalnego systemu obszarów chronionych, ochrona roślin i zwierząt, ochron lasów i terenów zielonych.

WFOŚiGW Katowice (2)

Program priorytetowy	Działania adaptacyjne
<u>Edukacja ekologiczna</u>	Realizację warsztatów ekologicznych, konkursy ekologiczne, doposażenie w sprzęt i pomoce dydaktyczne, organizowanie seminariów, sympozjów i konferencji dotyczących ochrony środowiska, oznakowanie ścieżek dydaktycznych.
<u>Zarządzanie środowiskowe</u>	Tworzenie zintegrowanego systemu zarządzania środowiskowego w regionie, opracowanie strategii i programów wdrożeniowych w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, opracowanie strategii ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz opinie naukowe, opracowania i ekspertyzy.

Dziękuję za uwagę

INSTYTUT OCHRONY ŚRODOWISKA – PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY
INSTITUTE OF ENVIRONMENTAL PROTECTION – NATIONAL RESEARCH INSTITUTE

Magda Głogowska
magda.glogowska@ios.edu.pl